

P7_TA(2011)0028

Irāna, jo īpaši Nasrin Sotoudeh lieta

Eiropas Parlamenta 2011. gada 20. janvāra rezolūcija par Irānu — Nasrin Sotoudeh lieta

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Irānu, jo īpaši tās, kas attiecas uz cilvēktiesību jautājumiem un sevišķi 2010. gada 10. februāra¹ un 2010. gada 8. septembra² rezolūcijas,
 - ņemot vērā ANO augstās komisāres cilvēktiesību jautājumos *Navy Pillay* 2010. gada 23. novembra deklarāciju, kurā tika paustas bažas par *Nasrin Sotoudeh* lietu, paziņojot, ka šī lieta ir daļa no plašākām represijām un ka cilvēktiesību aizstāvju stāvoklis Irānā kļūst aizvien sarežģītāks,
 - ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Deklarāciju par cilvēktiesību aizstāvjiem, ko Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālā asambleja vienprātīgi pieņēma 1998. gadā un kurā ir noteikts, ka valstis „veic visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka kompetentās iestādes aizsargā cilvēktiesību aizstāvjus pret jebkādu vardarbību, draudiem, represijām, faktiskas vai oficiālas diskriminācijas, spiediena vai jebkādam citām patvaļīgām darbībām”, ko izraisījuši viņu likumīgie centieni veicināt cilvēktiesību ievērošanu,
 - ņemot vērā Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām (*ICCPR*), Starptautisko paktu par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām (*ICESC*) un Konvenciju par bērna tiesībām, kuru dalībvalsts ir arī Irāna,
 - ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās asamblejas 2010. gada 21. decembra rezolūciju par cilvēktiesību stāvokli Irānas Islāma Republikā,
 - ņemot vērā Reglamenta 122. panta 5. punktu,
- A. tā kā ievērojamu irāņu juristi cilvēktiesību jomā *Nasrin Sotoudeh* notiesāja, piespriežot viņai 11 gadu ilgu cietumsodu par “darbību, kas vērsta pret valsts drošību”, “dalību Cilvēktiesību aizstāvju centrā”, hidžaba (islāmticīgo apģērba) nevalkāšanu videoieraksta laikā un “propagandu pret režīmu”; tā kā 20 gadus pēc soda izciešanas viņai arī ir aizliegts nodarboties ar jurisprudenci un ceļot;
- B. tā kā divu bērnu māti *N. Sotoudeh* apcietināja 2010. gada 4. septembrī, ilgu laiku turēja izolācijā, spīdzināja, liedza sazināties ar ģimenes locekļiem un juristu un tā kā viņa bija tuvu nāvei pēc bada streika, ko viņa uzsāka, protestējot pret apcietinājuma apstākļiem un pareizas procesuālās kārtības pārkāpumiem;
- C. tā kā *N. Sotoudeh* vīru *Reza Khandan* 2011. gada 15. janvārī izsauca uz policijas iecirkni

¹ OV C 341 E, 16.12.2010., 9. lpp.

² Pieņemtie teksti, P7_TA(2010)0310.

un aizturēja uz nakti, atbrīvojot tikai nākamajā dienā pret trešās personas sniegtu garantiju, un tā kā pret viņu ir uzsākts tiesas process par to, ka viņš aizstāv savu sievu;

- D. tā kā *N. Sotoudeh* bija advokāte Nīderlandes pilsonei *Zahra Bahrami*, kuru apcietināja pēc Ašūras dienas protestiem 2009. gada 27. decembrī un kurai nesēn piesprieda nāvessodu;
- E. tā kā *N. Sotoudeh* tiesas spriedums ir viens no sistemātiskajiem uzbrukumiem pret juristiem cilvēktiesību jomā un cilvēktiesību aktīvistiem Irānā, starp kuriem var minēt arī Cilvēktiesību reportieru komitejas līdzdibinātājas un ievērojamas aktīvistes *Shiva Nazarahari* notiesāšanu 2011. gada 7. janvārī, piespriežot viņai četru gadu cietumsodu un 74 sitienus ar pletni, kā arī ievērojama jurista *Mohammad Seifzadeh* notiesāšanu 2010. gada 30. oktobrī, piespriežot viņam deviņu gadu cietumsodu un desmit gadu ilgu aizliegumu nodarboties ar jurisprudenci; tā kā cilvēktiesību jomas jurists *Mohammad Oliyafar* izcieš vienu gadu ilgu cietumsodu par savu klientu aizstāvēšanu; tā kā starp cilvēktiesību aizstāvjiem, kuriem nenovēršami draud stāšanās tiesas priekšā, ir arī *Mohammad Ali Dadkhah, Abdolfattah Soltani* un *Houtan Kian*;
- F. tā kā vairāk nekā gadu pēc Ašūras dienas demonstrācijām 2009. gada decembrī simtiem Irānas pilsoņu, kas tika apcietināti, joprojām atrodas cietumā, un pēdējā gada laikā iestādes ir turpinājušas apcietināt iedzīvotājus, jo īpaši saistībā ar Studentu dienu 2010. gada 7. decembrī, un tā kā saskaņā ar organizācijas *Amnesty International* ziņojumiem joprojām ir aizturēti vairāk nekā 70 studenti;
- G. tā kā joprojām notiek vēršanās pret žurnālistiem un blogu autoriem, un saskaņā ar ziņojumiem pašlaik apcietinājumā atrodas vairāk nekā 30 žurnālistu, un vārda brīvība tiek liegta pat atzītiem Irānas kultūras pārstāvjiem, piemēram, filmu režisoram *Jafar Panahi*, kuram 2010. gada decembrī uz 20 gadiem aizliedza nodarboties ar filmu veidošanu un kuram piesprieda sešu gadu cietumsodu;
- H. tā kā Irānā joprojām ir plaši izplatīta ar spēku panākta atzīšanās, spīdzināšana un nežēlīga izturēšanās pret ieslodzītajiem, miega traucēšana, ieslodzījums vienatnē, slepena aizturēšana, nežēlīga, nehumāna un pazemojoša izturēšanās, fiziska, tostarp seksuāla, vardarbība, kā arī valsts pārstāvju nesodāmība, kas liek šaubīties par tiesas procesa taisnīgumu un pārredzamību šajā valstī;
- I. tā kā tā vietā, lai gadījumos, kad notiek nogalināšana bez tiesas sprieduma, tiktu veikta izmeklēšana, var tikt apcietināti nogalināto personu sērojošie tuvinieki, kā tas notika *Mahdi Ramazani* gadījumā, kuru 2010. gada decembrī apcietināja pie viņa dēla kapavietas un pieprasīja tik lielu drošības naudu, kādu viņam nav iespējams samaksāt;
- J. tā kā Irāna ir solījusi starptautiskajai sabiedrībai ievērot Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām,
 1. aicina Irānas Islāma Republiku nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot *N. Sotoudeh* un visus citus pārliecības dēļ ieslodzītos un uzskata, ka *N. Sotoudeh* ir notiesāta politisku iemeslu dēļ, lai nepieļautu, ka viena no Irānas vadošajām cilvēktiesību aizstāvēm turpina darbību;
 2. stingri nosoda *N. Sotoudeh* piespriesto ārkārtīgi bargo sodu un viņas vīra iebiedēšanu un paūž viņai uzslavu par drosmi un apņēmību;

3. aicina Irānas Islāma Republiku ievērot standartus, kas noteikti ANO pamatprincipos par advokātu lomu, kuros paredzēts, ka advokātiem jāļauj veikt darbu „bez iebiedēšanas, apgrūtināšanas, uzmākšanās vai nepiemērotas iejaukšanās”, un atzīst, ka advokātiem ir tiesības uz vārda brīvību, tai skaitā „tiesības piedalīties atklātās debatēs par jautājumiem, kas attiecas uz tiesību jomu, tiesvedību un cilvēktiesību veicināšanu un aizsardzību”;
4. pauž dziļu nožēlu, ka tiesvedības procesiem Irānā trūkst taisnīguma un pārredzamības, un aicina Irānas varas iestādes ievērot pareizu procesuālo kārtību likumu un ieražu jomā; lūdz Irānas tiesu iestāžu vadītāju *Sadegh Amoli Larijani* izveidot neatkarīgu komisiju, lai pārbaudītu pret cilvēktiesību jomas juristiem notikušos tiesas procesus un sauktu pie atbildības visus ierēdņus, kas piedalījušies nelikumīgās procedūrās;
5. aicina iestādes cīnīties pret to, ka cilvēktiesību pārkāpumu izdarītāji drošības spēkos nesaņem sodu par šiem pārkāpumiem; atkārtoti prasa veikt neatkarīgu izmeklēšanu attiecībā uz apgalvojumiem par nogalināšanu bez tiesas sprieduma, kas notikusi kopš apstrīdētajām prezidenta vēlēšanām jūnijā, un tiesāt šo pārkāpumu izdarītājus;
6. aicina Irānas valdību pilnīgi sadarboties ar visiem starptautiskajiem cilvēktiesību mehānismiem, turpināt meklēt sadarbības iespējas ar Apvienoto Nāciju Organizāciju cilvēktiesību un tieslietu sistēmas reformas jautājumos un pilnīgi īstenot vispārējā periodiskā pārskata ieteikumus;
7. prasa atjaunot pilnvaras ANO īpašajam referentam, kurš izmeklētu cilvēktiesību pārkāpumus un veicinātu to, ka pie atbildības tiek sauktas personas, kas ir vainojamas cilvēktiesību pārkāpumos Irānā;
8. aicina Irānas varas iestādes nodrošināt Sarkanā Pusmēness organizācijai piekļuvi visiem ieslodzītajiem un ļaut starptautiskajām cilvēktiesību organizācijām novērot stāvokli valstī;
9. mudina Irānas varas iestādes pārskatīt *Zahra Bahrami* piespriesto sodu, nodrošināt viņai taisnīgu tiesu un, ņemot vērā to, ka viņa ir Nīderlandes pilsoņe, atļaut viņai sazināties ar Nīderlandes iestādēm saskaņā ar starptautiskajiem standartiem;
10. aicina Eiropas Ārējās darbības dienestu saistībā ar Eiropas demokrātijas un cilvēktiesību instrumentu izveidot jaunus pasākumus, lai aktīvi aizsargātu Irānas cilvēktiesību aizstāvjus, un mudina dalībvalstis un vietējās pašvaldības iestādes atbalstīt tādas iniciatīvas kā Eiropas Patvēruma pilsētas programma un Starptautiskās bēgļu pilsētas;
11. prasa paplašināt to personu un organizāciju pārstāvju sarakstu, uz kuriem attiecas aizliegums ieceļot ES un līdzekļu iesaldēšana, iekļaujot tajā Irānas amatpersonas, kuras ir atbildīgas par cilvēktiesību pārkāpumiem, represijām un brīvības ierobežošanu Irānā;
12. aicina ES pārstāvjus un Komisijas priekšsēdētāja vietnieci / Savienības augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos atsākt sarunas ar Irānas Islāma Republiku par cilvēktiesību jautājumiem;
13. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Komisijas priekšsēdētāja vietniecei / Savienības augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretāram, Apvienoto Nāciju Organizācijas Cilvēktiesību padomei, Irānas Augstākās tiesas priekšsēdētājam un Irānas Islāma Republikas valdībai un parlamentam.